

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationes vitae Christi

Pseudo-Bonaventura

[Straßburg], [um 1496]

Meditatio passionis domini Iesu in hora completorii. Capitulum. LXIX

[urn:nbn:de:bsz:31-289983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289983)

nullus hodie sibi fuit. Querit d̄ his que d̄ dñm facta s̄: et narrat ei Jo-
hānes p̄ singula. Cum aut̄ p̄pe cru-
cē fuer̄: genuflectētes et flentes ad-
orauer̄ dñm. Applicātes aut̄ rece-
pti sunt reuerēter p̄ dñaz et alias so-
cias cū genuflectōe et inclinacione
vsq; ad terrā. Sistr̄ et ip̄i genufle-
ctentes cū ploratu magno stererūt
sic p̄ magnā morā. Tandē dña di-
xit. Benefecistis habentes memo-
riā magistri vestri: qz multū vos di-
lexit. Et fateor: vobis q; in aduentu
vestro visū est mihi nouā oriri lucē
Nesciebam? em̄ qd̄ facere debere/
mus: dñs autē vob̄ retribuatur. Et il-
li. Dolem? toro corde nostro de his
que d̄ eū facta sunt. Pie ualuer̄ im-
p̄ sup̄ iustū: libet̄ eripuisse? eū
a tanta iniusticia si potuissem?. sal-
tē hoc modicū obsequiū p̄stabit?
dño et magistro vestro. Surgētes
q̄ parauer̄ se ad deponendū eum.
Tu aut̄ diligēt̄ attende depositio-
nis modū: ponunt̄ due scale a late-
rib; crucis: apposite. Joseph ascen-
dit sup̄ scalā lateris dextri: sagittē
extrahere clauū manus ip̄ius: sed
difficile est: qz clauus grossus et lō-
gus est: et in ligno valde cōfixus et
sine oppressiōe manus dñi nō videt̄
posse fieri: sed nō est vis qz fideliter
facit et totū acceptat dñs. Et euul-
so illo Johānes clam̄ innuit Jo-
seph dictum clauū sibi porrigi: ne
ip̄m dña videat. Dein de Nichode-
mus extrahit aliū clauū manus si-
nistre: et cum dat similiter Johāni.
Descendit sic. Idem̄ et venit
ad clauū pedum. Joseph autē su-
stentabat corpus. Felix ille qui cor-
pus dñi meruit sustentare et ample-
xari. Tunc pendente dexteram ma-

num domina reuerenter suscipit
ponit ad vultū suū intuetur et oscu-
latur cum lachrymis et validis su-
spirijs. Euulso autē clauo pedum
paulisper ascendit Joseph: et omnes
accipiunt corpus dñi et ponunt in
terra. Domina suscipit caput cum
scapulis in suo gremio: Magda-
lena pedes: apud quos olim tan-
tam gratiā habuerat. Alij circum-
stant et omnes faciunt plancū ma-
gnū super eum. Omnes em̄ plan-
gunt eum amarissime quasi vnige-
nitū: s̄m quod dicit propheta,

**Meditatio passionis do-
mini Jesu in hora comple-
torij.**
La. LXIX

Est aliquā morā cum nox
p̄ appropinquaret rogat Jo-
seph dominā vt permittat
eum. Inuolui linteaminibus et se-
peliri. Ipsa vero contendeat di-
cens. Nolite tam cito fratres mei
mihi filiū meū accipere: vel me se-
cum sepelire. Flebat irremediabili-
ter: aspiciebat vulnera manū et pe-
dum et lateris: modo vnū: modo
aliud: videbat spinas et puncturas:
depilationē barbe: faciem spuris et
sanguine deturpatā: et caput ton-
sum: ac deslendo et aspiciēdo nō po-
terat satiari. Legi q; dñs cuidā per-
sone deuote reuelauit q; ip̄e fuit tō-
sus capillis et depilatus barba: sed
euangeliste non scripserunt omnia.
Et quidē q; fuerit tonsus: nō possz
per scripturā probari. Sed depila-
tio barbe posset probari. Dicit em̄
Esaias ī p̄sona dñi. Corp⁹ meū de-
di penitētib; et genas meas vef. et
Unde ip̄a mater aspiciebat flebilr̄
et morose videre volebat. Tardente

ar hora dixit Jobes Dña ꝑdescēda
 mus cū Joseph z Nichodemo z ꝑ
 mittamus aprari tractari z sepeli/
 ri corpus dñi nostri: qz ꝑf nimia
 moraz pati possent a indeis calu/
 nia z iniuria. Ad hanc vocem dña
 tanq̃ gratiaz deserta cogitās q̃līpī
 Jobi cōmissa est noluit amplius
 ꝑtendere: z signans z benedicēs eū
 permittit aprari z tractari vt volue/
 runt. Tunc Joseph z Nichodem⁹
 z alij cepērunt voluere corp⁹ z apra/
 re eū linteamine: sicut mox est u/
 deis. Dña vero sp̃ renebat in gre/
 mio caput eius: qd̃ ante sibi serua/
 uerat aprandū: z Magdalena pe/
 des. Luz aut̃ uenēst ad crura dixit
 Magdalena. Rogo vos vt pmitt/
 tatis me aprare pedes apud quos
 sum misericōdiaz ꝑsecura. Quib⁹ per/
 mittētib⁹ illa eos tenebat z videba/
 tur deficere ꝑre dolore: z quōs la/
 chrymis cōpunctiōis irrigauerat:
 nunc multo magis lachrymis do/
 loz z passiōis lauit. Aspiciēbat pe/
 des sic ꝑforatos vulneratos crue/
 ratos z sanguinolentos z amarū/
 sine flebat. Nā vt veritas de ip̃a ꝑ/
 hibuit. Dilexit multū iō fleuit mul/
 tū: maxie in hoc vltimo obsequio ma/
 gistri sui sic afflicti: sic flagellati: sic
 vulnerati: sic mortui: z sic ad nibi/
 lū redacti. Vix sibi vita stare pote/
 rat libenter expirasse ad pedes dñi
 sui: nō videbat remediū doloris sui
 nec ꝑseruauerat ei in talib⁹ obseq̃.
 Nouū z vltimū obsequiū est qd̃ ei
 nunc ꝑstat. Et in hoc amaricatur
 aīa sua: qz nō potest illud facere vt
 vellet. Veller ei totū corpus apra/
 re lauare z vnguere: sed nō est tps
 nec locus. Nō potest plus: nec po/
 terat illud: facit qd̃ potest: lachry/

mis pedes lauat z deuore abster/
 git: amplectat: oscularur: inuoluit:
 aprat fideliter vt melius p̃or. Sic
 igit̃ apraro reliquo corpe respiciēte
 ad dñaz vt ip̃a cōpleat: z oēs plan/
 ctū reincipiunt. Tunc ip̃a vidēs q̃
 amplius nō poterat differre: ponit
 vultū suū super faciē filij dicēs. Fi/
 mi dilectissime in gremio mortuū
 teneo: duꝑ est diuortū mortis. Jo/
 cundat̃ delectabilis fuit inter nos
 ꝑuersario tua: sine querela z offen/
 sa inter nos fuim⁹: z tu vt innocēs
 occisus es. Fili mi fideliter tibi ser/
 uui z tu mihi: s̃ in hac pugna tua
 dolorosa: nec tibi ꝑ auxiliari vo/
 luit: nec ego potui. Vñ teipm̃ dere/
 liquisti pro amore humani gener⁹:
 qd̃ redimere voluisti. Dura z peno/
 sa z cara nimis fuit ista redēptio: d̃
 qua tñ gaudeo pro salute hoim: s̃
 in tuis dolorib⁹ z in morte tua af/
 fligor valde. Scio q̃ tu nō peccasti
 z tñ culpa occisus es morte valde
 turpissima z amara. Nōdo ḡ fili
 distincta est nostra societas: z me
 a te nunc separari oportet. Sepe/
 liā ḡ te melissima mater tua: s̃ ꝑ/
 stea quo ibō z vbi morabor: fili mi:
 Quō sine te viuere potero: rectū li/
 bēter ego sepelirē: vt vbi esses ego
 essem tecū: s̃ qz nō possum corpore
 tñ sepeliat mente. Aīam meā sepe/
 liā in tumulto cū corpe tuo: eā tibi
 cōmitto: eā tibi cōmēdo. O fili mi
 q̃ amara est separatio ista. Et inre/
 rit multo magis rigauit faciē filij
 q̃ Magdalena pedes. Abstergit
 ar z deosculat eū z oculos eius z in/
 quodā sudario caput eius inuol/
 uit z diligēter aprauit. Tandē itez
 benedixit z signauit eū. Tunc oēs
 adorātes flexis genib⁹ z pedes a⁹

deosculāres accipiunt et portāt ad monumentū. Dñā tenebat caput: Magdalena pedes; reliq̄ autē stābāt ī medio. erat autē ibi. ppe locū crucifixionis sepulcz̄ vbi enī sepelierunt genibz flexis cū magnis fletibz et gemitibz et suspirijs. q̄ facto m̄ ipm̄ itez bñ dixit et amplexabat̄ stās sup̄ eū: s; lenātes eā posuēit magnū lapidē ad hostiū monumenti. Joseph autē volēs redire ad ciuitatē: dixit domine. Dñā mea rogo vos p̄ deū et amorē filij v̄i dñi n̄si vt diuertatis ī domū meā scio q̄ domū ppriā nō habet; vramini mea vt viā: oīa mea viā s̄. Silr et Nicodem⁹ dicebat. O q̄lis cōpassio. Regia mūdi nō hz vbi caput suū reclinet: per hos dies lugubres viduitatis sue sub alieno tecto eā reducere oportet. Vere dies viduitatis sunt isti: qz dñs Iesus erat fili⁹ eius: et sp̄sus et p̄ter frater: et oē bonū: et oīa silr eo mortuo pdidit. Vere vidua ē et derelicta. et q̄ diuertat nō hz. Ipa autē se inclinās humilr et gr̄as agēs p̄ se sp̄dit se esse cōmissā Jobi. Quilibz ille iohes adhuc eū rogātibz dixit: q̄ volebat eā ducere ī montē syō ī domū vbi maḡ cenauit heri cū discipul̄ suis: et ibi cū ea stare volebat. Illi autē se inclinātes dñez adorātes sepulcz̄ recessēit. Et isti vt diē euāgelij remanserūt iuxta sepulcz̄. Appropinq̄te autē nocte dixit iohes dñe. Nō esset honestū hic morari vel de nocte redire ī ciuitatē: iō si vob̄ placet recedam⁹. Tūc surgit dñā et genuflectēs ad sepulcz̄ amplexatur et bñ dixit sepulcz̄ dicēs. Fili minon possum ampli⁹ stare tecū ego recōmēdo te p̄t̄ tuo. Et eleuāz ocul̄ ī celū cū lachrymis et affectu magno

ait. Pater eterne cōmēdo vob̄ filij meū et aīaz meā quā dimitto cū eo et ceperit recedere. Cum autē fūisset ad crucē ibi flexit genu et adorauit dicēs. Vix requeuit filius me⁹ et hic ē sanguis p̄ciosus ei⁹. Silr et oēs fecerūt. Logitare potes q̄ ipa prius crucē adorauit: sic ipa p̄us natū filij adorauit. Enī recedūt versus ciuitatē: et p̄ viā vertebar se retro respiciēs. Cum autē fūisset ī loco vltra quē sepulcz̄ et crucē amplius videre nō potuissent vertit se flexit genu et adorauit. Silr et oēs fecerūt cū lachrymis. Appropinq̄tes autē ad ciuitatē sorores dñe velauerūt eā tanq̄ viduā cooperiētes q̄si totū vultū ei⁹ et p̄cegebant: dñā q̄s inter iohannē et magdalēnā seq̄bat̄ sic velata. Tūc magdalena ī ingressu ciuitatis volēs sumere viā q̄ ducit ad domū suā et illuc eos ducere: p̄uidit sibi ante et dixit. Dñā p̄corvōl a more mḡri mei eamus ad domū nostrā et ibi melius stabim⁹. Scis q̄ ipē libēter veniebat ad eā. Ipa viā et oīa mea viā s̄: rogo vt veniatis: et hic plangere reincepit. Dñā autē tacēte et annuēte versus iohannē adhuc illa rogat iohannē. Qui r̄ndit. Decētius est vt eam⁹ ad montē syō: maxie qz sic r̄ndim⁹ amicis n̄ris: s; tu potius venies cū ea. Dixit Magdalena: beneficis q̄ veniā cū ea quocūqz ierit: et nunq̄ dimittā eā. Intrātibz autē illis ī ciuitatē p̄curse vndiqz virgines et matrone bone cū p̄pēdere potuerūt: et associāt eā vndiqz fit planctus magn⁹. S; et boni boies p̄ q̄s transibāt cōpariebāt et mouebant̄ ad fletū dicētes. Ecce magna iniusticia facta est bodie p̄ p̄ncipes n̄ros p̄ filij hui⁹

dñe: z ds p eo mag̃ signa ostendit.
 Laueat̃ qd fecerūt. Lū ar̃ uenit̃ ad
 domū: tē ip̃a uertēs se uersus illas
 inclinauit se gr̃as agēs. Ip̃e incli-
 nantes z genu flectentes fecerunt
 plāctū magnū. Intrauit̃ q̃ dñā do-
 mū: z Magdalena z sorores post
 eā. Iohes ar̃ ponēs se sup ostio ro-
 gauit illas ut redirēt ad domos su-
 as: qz hora erat tarda: z gr̃as agēs
 clausit̃ ostiū. Tunc dñā p domū a-
 spiciēs dicebat. Fili mi dulcissime
 ubi es: qz hic te nō uideo? O iohes
 ubi ē fili⁹ meus? recessit a nob gau-
 diū nostz: nostra delectatio: lumē
 oculoꝝ n̄roꝝ: recessit ar̃ cū magna
 angustia ut uidistis: z h̄ est qd̃ mi-
 bi mag̃ auget̃ dolorē: qz recessit̃ to-
 tus afflictus: rot⁹ laceratus: rotus
 anxius z sitibūdus: coact⁹: o p̄res-
 sus: uolētat⁹: ne ei in aliq̃ subue-
 nire poruim⁹. Dēs dereliquerunt
 eū: z p̄ eius ops̃ ds̃ ip̃m noluit̃ li-
 berare. Et q̃ cito hec oīa facta sunt
 uos uidistis q̃ nulli⁹ vnq̃ v̄ scele-
 ratissimi hoīs: sic fuit̃ accelerata: p̄-
 cipitata: fulminata dānatio. O fi-
 li mi hac nocte capt⁹ fuisti: i mane
 p̄sidi traditus: z i tertia p̄dēnatus
 z iā mortuus es. O fili mi q̃ ama-
 ra ē ista tua sepatio: z memoria tur-
 pissime mort⁹ tue. Tandē iohes ro-
 gat eā ut desistat: z i hunc modū cō-
 solatus est eā. Tu ar̃ si scires eā cō-
 fortare z p̄solari ut parūper come-
 deret z alios comedere faceret: qz
 adhuc ieiuni s̄t: z res parare z serui-
 re: h̄ facere deberes iuxta uires tu-
 as. Postea benedictioe a dñā z ab
 alijs recepta discedas.

De die sancti Sabbati.
 Capl̄m. LXX

Hinc ar̃ factō stabat̃ i domo
 m̄ ianuis clausis dñā et alie
 socie eius cū iohes afflicte z
 dolorose tanq̃ orphanēz plene me-
 rore nō loq̄ntes s̄z memores b̄ster-
 ne tribulatiōis z angustie: sedebāt
 sil̄ aspiciēs adinuicē rapti: sic p̄ri-
 gere p̄sueuit i mag̃ p̄suras calami-
 rate guar̄. Pulsatū fuit ad ostiū
 timuerūt: qz oīa timebāt: securitas
 ei eoz discesserat. Fuit ar̃ iohes ad
 ostiū z aspiciēs uidit̃ petz z dixit:
 Petrus est. Lū dñā. Ap̄peri ei. In-
 gredit̃ petrus uerecūdus cū singu-
 libz maguis z scribz. Tūc oēs oīa
 re icipiunt: nec uerbū poterat loq̄.
 Postea successiue ueniunt alij
 discipuli. Tandē cessante fletu inapi-
 unt loq̄ de dño suo. Dixit q̃ petrus
 Ego uerecūdo: z p̄fundor i me: nec
 deberē in uō p̄spectu apparere: qz
 dñm̄ meū q̃ me tm̄ diligebat: derel-
 iqū sic z negaū. Silr̄ z alij discipu-
 li cū p̄cussioe palmaz z lachrymis
 se redarguebāt: qz eū dereliquerāt.
 Dñā tē dixit. Mḡ bonus z pastoz
 fidel̄ recessit a nob: z nos remansi-
 mus uelut orphani: s̄z spero firmi⁹
 qz cito rebabebimus eū: z uos sciti
 qz benignus ē filius meus benedi-
 ctus: ip̄e multū dilexit uos: z m̄s
 me diligebat: nō dubitēz qz b̄n̄ re-
 cuperabit̃ uos: z libenter remittet
 oēm offensāz culpā. Tātus ar̃ fuit
 p̄missioe p̄is q̃ eū furor⁹ i perus: z
 ira ualuit euz co: iō nolite turbari.
 R̄ndit̃ petrus. Gl̄re ita ē ut dicit̃
 dñā. Nam ego q̃ tm̄mō uidi in itia
 fui tāto timore p̄cussus i atrio cap-
 p̄be: qz uir credebā posse euadere:
 iō eū negaū: nec fui memor: h̄ boz
 q̃b̄ p̄dixerat hoc mihi q̃uisq̃ me re-
 sperit. Tunc q̄rit̃ Maria magda-